

Bíró József nyilatkozata a Pravdának

Bíró József külkereskedelmi miniszter Magyarországnak a Szovjetunióval és más szocialista országokkal való gazdasági együttműködéséről nyilatkozott a Pravda budapesti tudósítójának.

A külkereskedelmi miniszter elmondotta, hogy a nyersanyagokban rendkívül szegény Magyarország gazdasági életében jelentős szerepet tölt be a külkereskedelem. Magyarország aktívan részt vesz a nemzetközi szocialista munkamegosztásban. Hangoztatta, hogy az utóbbi években számos magyar árucikk tört ki a világpiacra. Beszél a KGST keretében történő nemzetközi szakosításról és kooperációról s megjegyezte, hogy hazánk legnagyobb kereskedelmi partnere a Szovjetunió.

Befejeződött a népművelési tájéértkekezlet

Nyilatkozat a tanácskozásról

Tegnap befejeződött a két-napos szegedi népművelési tájéértkekezlet. A tanácskozás végén megkértük Csenke László elvtársat, a Csongrád megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetőjét, tájékoztassa olvasóinkat az értekezlet munkájáról.

A népművelőkre nagy feladatok hárulnak az ideológiai-politikai harcban — mondotta Csenke elvtárs. Októbertől, az új népművelési évvadban például sokkal többet foglalkozunk majd a második öt éves terv eredményeivel, s a harmadik öt éves terv célkitűzéseivel. A megye területén délszlávok és román nemzetiségek is élnek. Az ismeretterjesztés, politikai akadémiai, pártrendezvények keretében tovább folytatjuk a harcot a nacionalista nézetek ellen is. A mintegy tizenkét ország-világjáró klub önálló programjában feltárulnak majd — fotók és filmfelvételek köz-

vetítésével — a nyugati életformának azok a jelenségei is, amelyekről az imperialista propaganda mélyen hallgat. Kihaszaljuk az akadémiai ismeretterjesztés lehetőségeit; Csongrádon március 4-től érdekes témákkal bővelkedő sorozat indul, amely áttekintést nyújt a XX. század diplomáciájáról. — A tanácskozáson felhívtuk a könyvtárosok figyelmét az aktuál-politikai irodalom beszerzésére és forgalmazására.

A konferencia sok javaslatot adott munkánk hatékonyabbá tételére. Például javítanunk kell a filmszínházak műsorpolitikáját. Ez év nyaratól az eddigi „fehér folttként” szereplő tanyai területeken szélesvásznú szabadtéri vetítéseket rendezünk. A falusi és városi mozik programjában több színvonalas természettudományos kisfilmeket iktatunk a játékfilmek közé.

G. F.

Ön mit tesz — a munkafegyelem javításáért?

Érdekes téma a munkafegyelem és nagyon sajátos. Az önköltséget, vagy a termelékenység pontos adatok jelzik, de vajon mennyire lehet megközelíteni a munkafegyelem helyzetét számokkal? S egyáltalán lehet-e önmagában vizsgálni a munkafegyelemet? Lehet. Persze nem teljesen, hanem összefüggésében, a vállalati élet teljes együtthatásában.

A fegyelmi döntések és határozatok száma valamelyest képet ad a munkafegyelem helyzetéről, de csak a nagyját mutatja meg. Milyen munka ez egyáltalán és vajon mit tesz, mit lehet egy „középkader” a munkafegyelem javításáért? Erről beszélgettünk a Szegedi Ruhagyárban Komáromi Károly termelési osztályvezetővel.

Objektív ok és magyarázat

Az osztályvezető azt mondja, hogy javult a munkafegyelem, s nincsennek olyan kirívó esetek, mint valamikor, sőt bizonyos jellemző dolgok is megszűntek.

— Például, milyen jellemző dolgok?

— Régebben jellemző volt a jövés-menés. Ovódába, orvosi rendelőbe, irodákba... Engedély nélkül, s persze nehéz volt ellenőrizni, hogy tud-e a közvetlen felletes a távollétéről.

— Valamikor csak fel kell keresni ezeket a helyeket.

— Az igaz, de a művezető személyes engedélyével és tudtával.

— Mi az, ami ma is gondot jelent?

— A munkaidő megkezdése és befejezése. A legtöbb idő ekkor fut el, késve kezdenek és előbb befejezik a munkát. Néha objektív okok miatt.

— Az öltözők zsúfoltak, ha valaki nem jön be legalább 10–15 perccel előbb, bizony máris késik a gép mellől. A zsúfoltság miatt tumultus van, egymást késleltetik a dolgozók, s hogy kerüljék a

kényelmetlenséget néha előbb otthagynak a gépet. A váltás idején a művezetők is elfoglaltak. Néha az ebéd is viszi az időt.

Az öltöző valóban objektív oknak számít, persze ez mégsem mentheti azokat, akik emiatt késnek el a munkatermekből, legfeljebb magyarázatul szolgál. Egyébként az öltöző morálisán is talaja a fegyelmezetlenségnek: az elmúlt időszakban gyakoriak voltak a lopások, pénz, órát és orkáncabát vittek el. Az objektív okot csak akkor sikerül teljesen felszámolni, ha bővítik az öltözőt és az igényeknek, kívánalmaknak megfelelően alakítják át. A tervek és a pénz meg van erre, remélhetően nem sokáig tart ez az objektív ok.

A legsúlyosabb — s néha gyakori is — az igazolatlan hiányzás. Egyik nap (február elseje) adatai a következőképpen festenek: összes hiányzó 81 fő, ebből szabadságon 10 fő, betegség miatt távol 45 fő, igazoltan távol 8 fő és igazolatlanul távol 17 fő.

Drága nyolc óra

— Ez a szám akár átlagnak is megfelel — mondja Komáromi —, mert nyolcvan főre tehető a hiányzók átlagos száma.

— Az igazolatlan hiányzók soké is?

— Ebből a tizenhétből nagyobb része utólag igazolja a mulasztását. Figyelembe kell venni, hogy a ruhagyárban a dolgozók többsége nő. Az asszonyoknak gyakran egy-két napot távol kell maradniuk a gyerekek miatt. Lázas a gyerek orvoshoz kell vinni, de más okok is előfordulnak.

— Milyen hátránya van az igazolatlan mulasztásnak?

— Drága nyolc óra lesz az igazolatlan hiányzásból. A rendes szabadságból levonják a mulasztott napot: tehát fizetést sem kapott arra a napra és a szabadságából is elveszett egy nap. Ezenkívül egy hónapra nem kaphat az igazolatlan mulasztó ebéd-hozzájárulást, veszít a nyereségrészesedésből és egyéb kedvezményeket is elveszíthet, végül az állását is.

Persze ezek a fegyelemsértések nem a legjellemzőbbek. S végeredményben a dolgozónak tényleg drága árát kell érte fizetni. De a termelésben vannak látszólag enyhébb fegyelemsértések, melyek a munka minőségében, folyamatosságában és a morálban jelentkeznek, s nehezebben felderíthetők, következményekké az ellenük való harc is bonyolultabb.

Mennyire népszerű feladat?

Komáromi a leghasznosabb elvet vallja: a folyamatos munka biztosítása a legjobb eszköz arra, hogy a munkafegyelem jó legyen a termelő részlegéknél. Feltétlenül igaz van, de ez a folyamatosság sem alakul önmagától. Ezért mit tesz a termelési osztályvezető?

— Mindennapos feladatot jelent. A művezetőkkel és a főművezetőkkel naponta tanácskozunk a termelési feladatokon. Ha állásidő történt és az nem a dolgozó hibájából eredt, azonnal intézkedünk. A múltkor is panaszkodott egy dolgozó, hogy nem kapnak folyamatosan egy cikket. Megnéztük, miért nem: kiderült, hogy hárman végzik az előkészítést, de

nem győzték az ütemet. Segítettünk gyorsan a dolgon. A gyár normásai is gyakran vizsgálják a veszteségek okait, munkanap fényképezést végeznek, a gépállások okait tanulmányozzák és tapasztalataikat jelzik a termelési osztály felé.

— Ennek birtokában műszervezéssel és más úton-módon igyekszünk a hibákat kijavítani és egyben a munkafegyelemet is szilárdítani. Persze sok apróbból tevődik össze a munkafegyelem kérdése, néha népszerűtlen feladatokat is vállalni kell.

— Például?

— A napi munkával együttjáró lazaságok elleni fellépés. Ha nem szólok, elmevik a kis hibák mellett, legközelebb újból előadónak. Persze ezek a népszerűtlennek tűnő apróságok végül is közös érdeket szolgálnak.

A kollektíva szerepe

Végül arról beszélgettünk, hogy látható-e, megfogható-e az az állapot, amikor javul a munkafegyelem?

— Nagyon is megfogható — mondja Komáromi Károly —, de leginkább egy-egy kritikus esetben látható. Mondjak egy példát?

— Tessék.

— A személyes beszélgetés és törődés eredményét ilusztrálja. Volt egy lány, nem dolgozott rendszeresen a teljesítménye 50–60 százalék körül mozgott. Elküldhettük volna, sőt a felmondólevelet le is gépettük. Mégis úgy határoztunk, hogy próbát tesszünk. Minden műszak után bejött a diszpécserrel és elbeszélgettünk közösen, hogy mit dolgozott és mennyit teljesített azon a napon. Munkamódszerátadót is melléje állítottunk. A leány ma 100 százalék fölött teljesít és szorgalmas, fegyelmezett dolgozónk.

A törődés, a szeretet és persze a kollektíva ereje sokra képes. A művezetőkkel is beszélgettem, ők a megmondható, ahol szocialista brigádok dolgoznak, ott szinte ritkaságszámba megy a legkisebb fegyelmezetlenség is.

Komáromi Károly, határozottan állítja, hogy a munkafegyelem másik és talán a legfontosabb biztosítéka az, ha a vezetőik emberséggel, jó szóval közelednek a legkisebbnek vélt problémához is.

— Törődni kell a dolgozókkal, ismerni kell az embereket és problémáikat. Szinte mindenki másképpen kell még beszélni is. Nem könnyű dolog, de végül megéri.

Gazdag István

Lecke a törvényességre

A tanács újból tárgyalta a szőregi autóbuszjáratok ügyét

Zsúfolásig megtelt tegnap 2 órára a szőregi művelődési ház, ahol a helyi tanács ülése kezdődött. A tanácsstagon kívül jelentős számmal jöttek el a község lakói. A törvényesség helyreállításának megfelelően a napirend egyik pontja az autóbuszok közösen belüli útvonalának végleges rendezése volt, amelyről a Dél-Magyarország már két alkalommal is írt. Legutóbb — a két cikkre válaszként — tegnap közöltük a járási tanács vb levelét, amely szerkesztőségünkkel egyetértve, a tanácsülés korábbi határozata megváltoztatásának törvényszegő voltát állapította meg.

A tanács jogköréről

A tanácsülésen — amelyen megjelent és felszólalt Farkas István, a szegedi járási tanács vb elnöke és Kátai Ferenc, az AKÖV személyforgalmi osztályának vezetője is — higgadt és szenvedélyes vélemények hangzottak el. Egyszer-másszor a népes hallgatóság hangos tetszést, vagy nemtetszést is nyilvánított. Teljesen joggal állt a kérdés a tanácsülés előtt: megsértették-e a testület jogait? Sajnos, erről Palotás Péter, a helyi tanács vb elnöke nem tett említést, csak annyit jelentett be a vb két tanácsülés közötti munkájáról szóló néhány mondatos tájékoztatójában, hogy: „most a busz-dolgot is tárgyaljuk”. Az ülés azonban megállapította a törvénysértést, s végül így — miután a szőregi tanács vb elnökehez személyes kérdésként hangzott el — maga is kimondott.

Az ülés lecke volt a törvényességre, a demokratizmusra. Bár az ülés vitavezetése sajnálatos hibák is csúsztak, olykor vihar is támadt, mégis megerősödött az a tudat, hogy a törvényességet, demokratizmust meg kell tartani. Ezt hangsúlyozta felszólalásában a járási tanács vb elnöke is. Az államhatalom legfelsőbb helyi szerve a községben a tanács. Testületi hatáskörét, a tanácsstagok javaslatát, véleményét a közügyekben az eddigiekénél jobban és mindig figyelembe kell venni. Több felszólaló elégedetlenségét is fejezte ki ennek esetenkénti hiánya miatt. Volt olyan tanácsstag, aki így kezdte: „Minek a tanács és tagjai, ha a döntéseket nem veszik figyelembe?”

Alapos vita

Az egymás után felszólaló tanácsstagok — Borka Dezső, Péter Lászlóné, Katona Józ-

sef, Szenes Istvánné, Csikós Pál, Bódi Jánosné, Takács Ferenc, Papp Gábor, Lakatos Ferenc, Albert Sándorné, Lóbozár György, Kasza Lajos, Blanda Menyhért, Bálint Pál — nyitlan mondtak véleményét és többen kérdeztek is. Az órák gyorsan teltek. A konkrét támaival — az autóbuszjáratokkal — kapcsolatban többen érthetően hangoztatták azt is: erről már határozott a tanács és sajnálatos, hogy a végrehajtó bizottság némely tisztviselőjének többszöri ellentmondó intézkedése miatt újból megbeszélés tárgya ez az ügy.

Joggal kérte számos felszólaló az AKÖV-től a szőregi autóbuszközlekedés lehetőség szerinti további javítását: a munkát, iskolába járók többsége érdekeinek fokozottabb figyelembevételét.

A döntés

Az AKÖV jelenlegi buszparkja teherbíró képességét és a később Szőregre beállítható új autóbuszt számításba véve döntött a tanács. A kérdéssel kapcsolatos előterjesztések homályossága miatt viszont a határozathozatalkor sokan tartózkodtak a szavazástól.

A hozott határozat szerint egy autóbusz az Árpád utcában, egy pedig a Petőfi utcában közlekedik. Egy újabb, az úgynevezett „rásegítő járat” a csücsidombokban (amit nem szabad elhanyagolni az AKÖV-nek!) az Árpád utcában közlekedik. Mivel az Árpád utcai járat vonzásába lényegesen több utas tartozik, mint a Petőfi utcába, ezért a Szőregre majd ezután járó új és harmadik autóbusz

az Árpád utcán megy. Ezt is határozatba foglalta a tanács. A harmadik új autóbusz a nyáron lép be a szőregi forgalomba, mert Budapestről ekkor kapja meg az AKÖV. Így az Árpád utcában állandóan két járat, a Petőfi utcában pedig egy közlekedik.

Remélhető, hogy az ügy tanulságait az érintettek levonják Szőregen, és sem ott, sem másutt a jövőben nem szenved csorbát a tanácsbíró, a demokratizmus.

Morvay Sándor

Óriás bauxitbánya épül

A bakonyi bauxitbányák halimbái üzemének szomszédságában Európa egyik legnagyobb bauxitbányáját építik. A Halimba 3. üzem kijelölt területén a geológus-

Az új tanévtől

egy gimnáziumban sem lesz humán-reál tagozódás

A gimnáziumi reformtervek országos vitájában egyöntetű állásfoglalás alakult ki arról, hogy a gimnáziumokban fokozatosan meg kell szüntetni a hagyományos humán-reál tagozódást. Az egységes alapműveltség biztosítása minden gimnáziumi diák számára szükséges, ugyanakkor kívánatos lehetőséget adni a bizonyos tantárgyak iránt különösen érdeklődő, ki-

emelkedő tehetségű fiataloknak tehetségű fiatalok kibontakoztatására, tudásuk elmélyítésére. Ennek megfelelően három évvel ezelőtt az illetékesek megkezdtek az egységes gimnáziumi osztályok létrehozását, illetve a humán-reál tagozatok fokozatos megszüntetését, s ezzel párhuzamosan a szakosított tantervű osztályok szervezését. Az idén érettségiző gimnazisták még humán-reál osztályokba járnak, a 1–3. évfolyamosok azonban már egységes tanterv és óraterv szerint tanulnak, ami a következő tanévtől a 4. osztályban is életbe lép. Az 1966–67-es oktatási évtől tehát már egyetlen gimnáziumban sem lesz humán-reál tagozódás.

A gimnáziumok első osztályaiban egyébként a jövő tanévben már minden tárgyat, a második évfolyamokban pedig a tantárgyak többségét reformtantervek alapján, új tankönyvekből oktatnak. A következő két évben fokozatosan bevezetik az új tanterveket és tankönyveket a harmadik és a negyedik osztályokban is. Előreláthatólag tehát a gimnáziumi reform végrehajtása két év múlva befejeződik. (MTI)

Fűtőtű szobákban a vetőburgonya

Az újburgonya igényes növény, amíg a fogyasztók asztalára kerül, sok munkát, fáradságot áldoznak nevelésére. Csongrád megyében a Tisza és a Maros menti falvakban — főként Apátfalván, Kiszomboron, Magyarcsanakon, Újszentivánon, Tiszaszigeten — a vermekből, pincékből már fűtött szobákba költöztették a vetőgumókat. Itt a melegben csíráztatják, s amikor erőteljesek lesznek a hajtások, kiültetik a szabadföldre.

Több mint ezer holdon nevelnek szerződéses alapon primőrburgonyát a megyében. A bel- és külföldön

egyaránt kedvelt koratavaszi áru előállításában fontos szerepet játszanak a háztáji gazdaságok és a kiskertek. Ezek termelik az összes újburgonya mennyiség felét. A szövetkezeti gazdák háztáji földjeiken — a tavaly bevált módszer alapján — összefüggő területeket alakítanak ki. Ennek az az előnye, hogy géppel művelhetik a burgonyát és könnyebben védekezhetnek a kártevők ellen. Főként rózsaburgonyát termesztnek és kiserleketpénz NDK-beli és lengyel fajtákat, amelyek jól túrik a hűvös, csapadékos tavaszi időjárást.

Szállítás — határidő előtt

Néhány héttel ezelőtt, amikor a Szovjetunióban kibontakozott az üzemi dolgozók felajánlása az SZKP XXIII. kongresszusa tiszteletére, levél érkezett a Hungarotex Külkereskedelmi Vállalathoz. A szovjet vevők azt kérték, hogy a részükre szállított ponyva készítőinek tolmácsolják kérésüket. Az 1966. első negyedévi export ponyva szállítási kötelezettségüknek a szerződéstől eltérően legkésőbb március 20-ig tegyenek eleget, és ezzel segítsék a kongresszus tiszteletére tett felajánlásuk teljesítését.

A Szovjetunió részére gyártott export ponyva készítői a Kenderfonó és Szővőipari Vállalat dolgozói. A vállalat vezetősége megtárgyalta a szovjet elvtársak kérését, és úgy határozott, hogy a dolgozók támogatásával a kért időben szállítanak le 575 ezer négyzetméter ponyvát. Tehát 10 nappal a határidő előtt teljesítik első negyedévi a szovjet export-ponyva tervüket. Elhatározásukról értesítették a Hungarotex Külkereskedelmi Vállalat vezetőit.